

Een nieuwe open deur in Amsterdam Zuidoost

Jaarverslag 2010

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
Organisatie en menskracht	3
Missie en Visie	5
Projecten	6
Partners	7
Inrichting Hoogoord 187A	8
Financiën en fondswerving	9
Communicatie en PR-Opening	10
Personeelszaken	10
Toekomstplannen	11
Contactgegevens	12

Logo's van de zes kerken verenigd in de Stichting Pastoraal Diaconaal centrum Bijlmermeer

Van boven naar beneden:

EBG

ELG

PERKI

PCG

PGZO

RK

Een nieuwe open deur in Amsterdam Zuidoost 2

Inleiding

Er blijft behoefte aan diaconale aanwezigheid van de kerken in Amsterdam Zuid-oost.

Sinds de bouw van het stadsdeel in de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw vestigden zich nieuwkomers uit alle windstreken van Nederland en de rest van de wereld. Kerken vonden een onderkomen in scholen en buurtcentra. Met de ontwikkeling tot meer dan een plek om te wonen, konden de kerken gezamenlijk kerkgebouwen neerzetten en kwam er ook een oecumenisch diaconaal centrum, De Bijlmer Duif. Na 18 jaar trouwe inzet van vrijwilligers werd dat in 2004 gesloten omdat de aanloop terugliep. De Protestantse Diaconie van Amsterdam vestigde toen in het pand haar project Het Kerkhuis dat zich vooral richtte op de inburgering van de kerken van migranten en de ondersteuning van hun maatschappelijke activiteiten. Toen in 2009 duidelijk werd dat dat vanwege bezuinigingen gesloten zou worden, besloten de zes kerken die samen Kerkcentrum De Nieuwe Stad bevolken om weer een eigen diaconaal centrum op te richten. In 2010 vonden nieuwkomers hun weg weer naar dit centrum waar zij met hun vragen terecht konden. Samen een Stap Verder.

Organisatie en menskracht

Tot de overname van de oude Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer werd besloten door het 'vier en twee kerkenoverleg' van Kerkcentrum De Nieuwe Stad. Deze stichting is de dragende rechtspersoon voor het huidige centrum Stap Verder. In dit 'vier en twee kerkenoverleg' hebben de volgende kerken zitting:

- de Evangelische Broedergemeente Amsterdam Zuidoost, (EBG)
- de Evangelisch Lutherse Gemeente Brandpunt Zuidoost, (ELG)
- de Persekutuan Kristen Indonesia Nederland, (PERKI)
- de Presbyterian Church of Ghana, Emmanuel Congregation, (PCG)
- de Protestantse Gemeente Amsterdam Zuidoost, (PGZO)
- de Rooms Katholieke parochie De Graankorrel. (RK)

Het 'vier+twee kerkenoverleg' benoemde een nieuw bestuur voor de stichting:

- Voorzitter: pastor Christian Lindner (EBG),
- Vice-voorzitter: pastor Ilona Fritz (ELG),
- Secretaris: pastor Albert Koot (RK),
- Penningmeester: pastor Jan van der Meulen (PGZO)

Gesprekken volgden met de Protestantse Diaconie over overname van de Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer en het pand in de flat Hoogoord. De Lutherse Diaconie van Amsterdam zegde haar steun toe in de vorm van geld en advies bij de opzet.

v.l.n.r.: Christian Lindner, Ilona Fritz, Jan van der Meulen, Albert Koot, wethouder Urwin Vyent

De Sociëteit Afrikaanse Missiën (SMA) meldde zich als mogelijk partner in het project, die bij zou dragen in een deel van de organisatie.

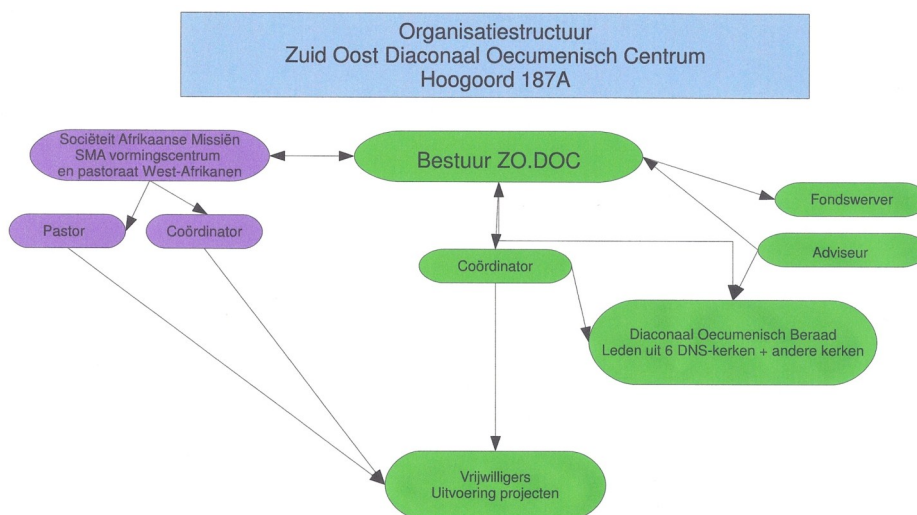
Op 1 januari 2010 was de overname een feit.

Het bestuur kreeg door een gift van de Protestantse Diaconie van Amsterdam de mogelijkheid voor een jaar een adviseur aan te trekken, mevrouw Erika Feenstra.

Zij ondersteunde het bestuur vanaf 1 maart 2010 met kennis van zaken op het gebied van organisatie, personeelsbeleid, vrijwilligersbeleid, fondswerving, projectontwikkeling en secretariaat.

Als eerste ontwikkelde het bestuur een structuur voor het werk die zijn weerslag vond in onderstaand organogram.

Een nieuwe open deur in Amsterdam Zuidoost 4

Vanuit de deelnemende kerken werd een Diaconaal Oecumenisch Beraad (DOB) geformeerd. Daarin zitten van elke kerk in principe twee leden die beleidsmakers zijn of zich diaconaal inzetten. Zij denken praktisch mee over de inhoudelijke koers die het diaconaal oecumenisch centrum vaart en zorgen voor draagvlak en vrijwilligers in de kerken voor het werk. Dit DOB kwam in 2010 drie keer bijeen.

Missie en visie

Stap Verder is er voor alle inwoners van Zuidoost die ergens vragen over hebben, vastlopen in regelgeving, de weg zoeken in het woud van instanties, te maken hebben met problemen waarmee ze geen raad weten.

Onze missie is "Op oecumenische grondslag krachten bundelen om adequate hulp te kunnen bieden bij sociaal maatschappelijke problemen in Amsterdam Zuidoost waar die (nog) niet bestaat, om flexibel te kunnen inspelen op zich veranderende behoeften en omstandigheden en om aan de overheid sociaal maatschappelijke problemen kenbaar te maken."

Projecten

Als eerste projecten zijn in 2010 in het DOB en het bestuur plannen ontwikkeld voor de aanpak van problemen en het voorzien in bestaande en herkenbare behoeften van inwoners van Amsterdam Zuidoost die door alle leden als urgent worden ervaren.

Een kenniscentrum

Stap Verder richt een kenniscentrum in over hulpverlening en regelgeving in Nederland met als doelstelling: mensen het mogelijk maken hun mensenrechten te verwezenlijken door het

- verzamelen van informatie over alle mogelijke hulpverleningsorganisaties en mogelijkheden van hulpverlening
- beschikbaar en toegankelijk maken van die informatie voor personen en groepen.

Individuele personen kunnen terecht op een spreekuur op verschillende dagen in de week. Vier pastores, waarvan twee met jarenlange werkervaring in Ghana en Zambia, en drie in de kerken van Zuidoost actief als pastor, zijn in september 2010 met dit spreekuur gestart.

Daarnaast zal de coördinator een sociale kaart samenstellen met uitleg over instanties en regelgeving, die op den duur door bezoekers zelf op een computer is te raadplegen.

Een taalmaatjes-project

Er is onder nieuwkomers altijd behoefte aan Nederlandse taalles. In het bestaande aanbod zijn hiaten, nieuwkomers hebben soms behoefte aan extra conversatielessen, aan maatjes die eens met hen op stap gaan om de lessen in de dagelijkse praktijk te oefenen. Mensen die al gevestigd zijn in Nederland vinden het leuk anderen te helpen hun weg te vinden. Zij kunnen door vrijwilligerswerk als taalmaatje of lesgever kennis nemen van het leven van nieuwkomers in Nederland. Van beide kanten leren mensen van elkaars levenservaring en cultuur.

In 2010 vonden we zes lesgevers, deels uit de betrokken kerken, deels van een groep jonge dertigers, die pas in de Bijlmer zijn komen wonen en betrokken zijn bij de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt. Intakes met de eerste lesnemers vonden plaats.

Ondersteuning ouders en kinderen in opvoeding en scholing

De eerste verkennende gesprekken met kerkleden met werkervaring op dit gebied vonden plaats. Daaruit bleek dat in 2011 nog meer onderzoek nodig is naar reeds bestaand aanbod en de hiaten daarin, en de precieze behoefte bij ouders en scholen voor we tot een aanbod voor ouders kunnen komen.

Partners

Halverwege 2009 meldden zich de **Stichting Pastoraat West Afrikanen** (SPWA) en het **Vormingscentrum SMA**, beide van de Sociëteit voor Afrikaanse Missiën (SMA).

Door de verhuizing van de Rooms Katholieke All Saints parochie voor Afrikanen van Amsterdam Zuid naar Amsterdam West en de sluiting van het Afrikahuis in de van Ostadestraat, dat jarenlang een inloopcentrum was voor Afrikanen die de weg zochten in Nederland, ontstond er een grote afstand tussen West-Afrikanen en het centrum waar zij terecht kunnen. Veel parochieleden wonen in Amsterdam Zuidoost.

De paters van de SMA, die in Amsterdam wonen, wilden graag hun diaconale en missionaire presentie gestalte blijven geven. Een vooronderzoek naar mogelijke voortzetting van het werk onder West-Afrikanen in Amsterdam leidde tot de wens om aan te sluiten bij bestaand werk in Amsterdam.

Coördinator van de Stichting PWA is Liesbeth Glas, zij startte op 1 december 2010. De pastor voor West Afrikanen John Affum van de All Saints parochie heeft een halftijds-aanstelling en werkt de andere helft van zijn tijd voor de Stichting Pastoraat West-Afrikanen. Hij zal in 2011 gebruik gaan maken van de flexibele werkplek en spreekkamers.

In het Vormingscentrum krijgen lekenmissionarissen een opleiding om in Afrika of Europa aan het werk te gaan met West Afrikanen. Om ook dat dichterbij de doelgroep te brengen verhuisde het in juni van Cadier en Keer, waar het moederhuis van de Sociëteit staat, naar Hoogoord. Wim Kroeze verzorgde de verhuizing en richtte het kantoor in, maar vertrok per 1 juli met zijn gezin naar Oeganda. Hij werd opgevolgd door Marcel Elsenaar.

Ook de organisatie **Dokters van de Wereld (DvdW)** meldde zich in 2010 met het verzoek om ruimte in Amsterdam Zuidoost. Veel nieuwkomers zijn onbekend met de organisatie van de gezondheidszorg in Nederland en hun rechten op zorg. Zij lopen vast in regelgeving of maken geen gebruik van beschikbare zorg. DvdW was eerder al met een spreekuur voor ongedocumenteerden in Zuidoost actief, maar wilde nu haar activiteiten uitbreiden met een kantoor en coördinator in Zuidoost, één tot twee keer in de week een dagdeel spreekuur en voorlichting over gezondheidsrisico's die onder nieuwkomers veel voorkomen. Gesprekken hierover verliepen voorspoedig, zodat in september de nieuwe coördinatrice Nina van Egmond haar intrek kon nemen. Vrijwilligers van DvdW die in de gezondheidssector werken bemensen het spreekuur, lichten bezoekers uitgebreid in over de werking van de Nederlandse gezondheidszorg, verwijzen door naar de reguliere zorg en lossen problemen tussen patiënt en gezondheidszorg op.

De samenwerking biedt voor alle vier de partners bijzondere voordelen. Voorlichting en PR kunnen gezamenlijk ontwikkeld en uitgevoerd worden. De kerken hebben de kennis over hun stadsdeel in huis, weten wat er speelt en wie je waarvoor moet hebben bij politiek, maatschappelijke instellingen en bezoekersgroepen. Dokters van de Wereld heeft specifieke medische kennis in huis en een netwerk in de gezondheidszorg. Door haar goede naam opent zij deuren die een medische leek niet zo snel open krijgt. De SMA heeft specifieke kennis van West-Afrikanen en hoe zij in Nederland hun weg vinden. Nieuwe lekenmissionarissen kunnen in Stap Verder stage lopen, zij die terugkomen uit Afrika kunnen actief worden in het werk van Stap Verder. Zij kunnen bezoekers naar elkaars activiteiten doorverwijzen, waardoor inwoners van Amsterdam Zuidoost, die vaak op meerdere terreinen vastlopen, voor verschillende vragen op één adres terecht kunnen. Een holistische werkwijze ontstaat zo.

Inrichting Hoogoord 187A

Om deze samenwerking fysiek mogelijk te maken was een verbouwing van het pand nodig. Stap Verder maakt gebruik van een flatwoning op de eerste verdieping in de flat Hoogoord, vlak naast winkelcentrum De Amsterdamse Poort in Amsterdam Zuidoost. Deze flatwoning is in de tijd van inloopcentrum De Bijlmer Duif in samenwerking met de woningbouwvereniging geschikt gemaakt voor de ontvangst van bezoekers. Er is een ruime keuken met mogelijkheid voor groepen te koken, een zaal waar zo'n 20 mensen in kunnen vergaderen, een kan-

Een nieuwe open deur in Amsterdam Zuidoost 8

tooruimte, een inloopruimte, een spreekkamer en vide en twee toiletten.

Het bestuur van de Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer nam direct in 2010 de verbouwing ter hand, zodat de SMA partners zo snel mogelijk in het pand konden trekken. Eén toilet werd weer tot douche verbouwd. De oude spreekkamer werd voor het Vormingscentrum tot kantoor.

De inloopruimte werd verdeeld in twee spreekkamers. De pastores die het diaconaal spreekuur bemensen, de vrijwilligers en coördinator van Dokters van de Wereld

en de Stichting Pastoraat West-Afrikanen kunnen gebruik maken van deze twee ruimtes als flexibele werkplekken.

Financiën en fondswerving

De betrokken kerken betalen de inzet van hun pastores en een jaarlijkse bijdrage in de kosten. De SMA en de Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer delen de kosten van de exploitatie van het pand. Voor de verbouwing is steun gezocht bij het fonds Projecten in Nederland van de Konferentie Nederlandse Religieuzen.

De Lutherse Diaconie Amsterdam zegde financiële steun toe voor de opzet van het centrum. De Protestantse Diaconie steunde de overname van het pand met de betaling van een half jaar huur en lasten en betaalde de kosten voor een adviseur voor een dag in de week voor een jaar.

In oktober vond een bijeenkomst plaats met drie fondsen die in december 2010 aangeschreven zijn voor een bijdrage in de opzet van Stap Verder voor de eerste vier jaar. De heer Hanne Wilzing, Algemeen Secretaris van de Lutherse Diaconie Amsterdam, adviseerde bij deze contacten.

Een nieuwe open deur in Amsterdam Zuidoost 9

Communicatie en PR - Opening

De plannen zijn in de kerkenraden en besturen van alle kerken besproken en goedgekeurd. De zomer van 2010 is besteed aan de voorbereiding van de opening van het nieuwe diaconaal oecumenisch centrum. Een naam en logo werden ontwikkeld in samenwerking met ontwerper Paul Rietveld.

Op 4 september 2010 werd Stap Verder officieel geopend tijdens een gezamenlijke dag van de zes kerken.

Gasten van zo'n dertig

organisaties en kerken in Amsterdam Zuidoost en elders waren aanwezig.

In december 2010 hebben alle kerkleden via een eerste nieuwsbrief kennis kunnen nemen van de ontwikkeling van Stap Verder.

Samenzang van een canon o.l.v. ds. Ilona Fritz met 130 kerkleden en gasten tijdens de opening op 4 september 2010 in de achtertuin van Stap Verder tussen de flats Hoogoord en Hofgeest

Personeelszaken

De heer Marcel Elsenaar is per 1 juli 2010 aangetreden als coördinator van het Vormingscentrum voor 16 uur per week.

Mevrouw Liesbeth Glas is op 1 december 2010 begonnen als coördinator van de Stichting Pastoraat West-Afrikanen van de SMA voor 16 uur per week. Zij zal zich in 2011 bezig houden met de opzet van de Nederlandse les, de werving van cursisten en lesgevers en taalmaatjes.

In het najaar vond de werving plaats van een coördinator voor de Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer. Op de via email verspreide vacature kwamen 29 reacties binnen. Het bestuur voerde gesprekken met drie kandidaten.

Per 1 februari 2011 zal mevrouw Erika Feenstra in dienst treden als coördinator voor 18 uur per week.

Voor de samenstelling van een sociale kaart zal per 1 januari 2011 mevrouw Meredith Richaards een jaar voor een halve dag per week in vrijwillige dienst treden.

Toekomstplannen

We gaan met vertrouwen het jaar 2011 in. Het pand Hoogoord 187A is efficiënt ingericht en heeft een vriendelijke uitstraling en biedt een prettige werkplek voor de vier nieuwe coördinatoren, vijf spreekuurpastores en vrijwilligers. De opening van het pand en presentatie van Stap Verder was een feest en we merken aan reacties om ons heen in Amsterdam en daarbuiten dat er hoge verwachtingen zijn en dat vele organisaties met ons willen samenwerken. Het spreekuur van Dokters van de Wereld voldoet reeds aan een behoefte, de werving voor de Nederlandse les verloopt voorspoedig. In 2011 start MEDOC met een preventieprogramma, speciaal gericht op ongedocumenteerde migranten. Onderwerpen als hart- en vaatziekten, zwangerschap, en geestelijke gezondheid zullen bespreekbaar worden gemaakt.

Zo'n 25 bezoekers vonden in de laatste maanden van 2010 en de eerste twee maanden van 2011 al de weg naar het spreekuur van de pastors, en de plannen voor de andere activiteiten en projecten krijgen steeds verder vorm.

We hopen dat u met plezier dit jaarverslag hebt gelezen en nodigen u uit om te gelegener tijd eens bij ons binnen te stappen.

Een nieuwe open deur in Amsterdam Zuidoost 11

Stap Verder

Hoogoord 187A
1102 CJ Amsterdam Zuidoost
Telefoon: 020 - 8457566
erikafeenstra@stapverder.org
www.stapverder.org

Banknummer 39.05.07.687 t.n.v. Stichting
Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer

Sociale spreekuren: dinsdag 14.00-16.00 uur, vrijdag 10.00-12.00 uur

Dokters van de Wereld

Nina van Egmond coördinator
tel. 06 - 2931911
nvanegmond@doktersvandewereld.org
www.doktersvandewereld.org

Medisch spreekuur maandag 10.00-13.00 uur

Sociëteit Afrikaanse Missiën
www.sma-nederland.nl

Stichting Pastoraat West Afrikanen
Liesbeth Glas, coördinator
tel. 06-42292088
liesbethglas@stapverder.org

Vormingscentrum
Marcel Elsenaar, coördinator
tel. 020-7739649
m.elsenaar@kpnmail.com

Een nieuwe open deur in Amsterdam Zuidoost 12